

Sosial- og helsedirektoratet

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref 02/416 SL til/KR
Saksbehandler EST
Vår ref 03/5329
Arkivkode
Dato 02 02 2004

Høring om utlevering av opplysninger fra folkeregisteret

Sosial- og helsedirektoratet (SHdir) viser til høringsnotat av 5.11.03 om endringer i adgangen til å utlevere personopplysninger fra folkeregisteret.

Folkeregisteret har en viktig funksjon som grunnlagsregister for en rekke offentlige myndigheter og offentlige tjenesteutøvere. Det som er registrert i folkeregisteret har betydning for folks rettigheter og plikter i samfunnet. Det er viktig at myndigheter og andre organer som forvalter samfunns-goder og -plikter har tilgang til korrekt informasjon.

For å ivareta disse hensynene, er det viktig at

- informasjonen er oppdatert og pålitelig
- informasjonen er tilgjengelig på en effektiv måte (tids- og kostnadsfaktor)

For mange aktører i helsevesenet er folkeregisteret i dag for vanskelig tilgjengelig, eller forbundet med kostnader som i praksis begrenser bruken. Dette gjelder også i situasjoner der fødselsnummer ikke er kjent. Det er stort behov for løsninger for automatisk oppslag fra eller vasking av opplysninger mot brukernes egne systemer/registre

SHdir mener følgende hensyn må vektlegges:

- 1 Folkeregisteret bør primært tjene offentlige formål.
2. Privat bruk bør fortsatt som hovedregel begrenses til opplysninger ved enkelthenvendelser. Det at hele befolkningen har en lovfestet plikt til å være registrert i og melde endringer til folkeregisteret, gjør at man bør være varsom med å åpne registeret for privat bruk utover det som er de offentlige og samfunnsmessige behov.
- 3 Adgangen til å benytte folkeregisteret til masseutsendelse av reklame bør begrenses.

Når det gjelder innhenting av personnummer, vil vi bemerke at både leger og apoteker har behov for dette da de er pliktig til å registrere fødselsnummer for eksempel i forbindelse med resepter.

Sosial- og helsedirektoratet • Divisjon for sosial- og helsetjenester
Avdeling for IT-strategi og statistikk

Postadr Pb 8054 Dep, 0031 Oslo • Besøksadr Universitetsgaten 2, Oslo • Tel 24 16 30 00
Faks 24 16 30 01 • Org nr 983 544 622 • postmottak@shdir.no • www.shdir.no

Vurdering av de tre alternative modellene

I høringsnotatet skisseres tre alternative modeller for utlevering av opplysninger fra folkeregisteret

Modell 1 i høringsnotatet åpner for en svært liberalisert utleveringspraksis i forhold til ordningen slik den er i dag. Det legges her opp til en nærmest fri tilgang til nærmere angitte opplysninger for både private og offentlige. En så vid adgang til utlevering av opplysninger som modell 1 legger opp til, kan utgjøre en trussel for personvernet. Selv om det dreier seg om opplysninger som isolert sett er lite sensitive, vil de ved sammenstilling kunne avsløre personlige forhold.

Modell 2 går inn for en løsning som innebærer at folkeregisteret kun vil tjene offentlige formål. I utgangspunktet anser vi denne modellen som for streng. Modellen kan likevel være interessant dersom definisjonen av offentlige formål utvides. Eksempelvis bør både leger og apotek omfattes slik at de kan ivareta sine lovmessige plikter.

Modell 3 skisserer en mellomløsning som i utgangspunktet kan bli vanskelig å praktisere. Vi vil likevel anbefale at man går videre med dette alternativet, med sikte på å finne frem til en formålstjenlig avgrensning mellom offentlige brukere eller brukere som ivaretar offentlige hensyn, og private interesser.

Etter vår vurdering vil forslaget hvor det sondres mellom enkelthenvendelser og massehenvendelser gi den beste løsning. Forslaget går ut på at det gis ubegrenset rett til opplysninger fra registeret ved enkelthenvendelser, men massehenvendelser krever et fornuftig formål. Vi foreslår at det gjøres en nærmere avgrensning av hva fornuftige formål vil omfatte.

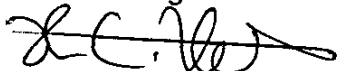
Vi tror at en modell hvor massehenvendelser som hovedregel begrenses til offentlige formål, vil gjøre det enklere å finne frem til hensiktsmessige og effektive løsninger.

Massehenvendelser bør kunne tillates for privatrettslige aktører som er underlagt offentlig reguleringer og plikter som stiller krav til registrering av personopplysninger og fødselsnummer, f. eks.

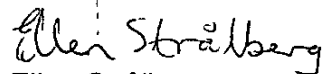
- banker/finansinstitusjoner som er pålagt innrapportering av grunnlagsdata til offentlige myndigheter
- privatpraktiserende helsepersonell og apotek som gjennom lov eller forskrift er pålagt å oppgi fødselsnummer på henvisninger, resepter, kontrolloppgaver eller refusjonskrav til trygden mm

Vi mener at også forskningsformål bør falle inn under hva som skal anses som "fornuftig formål". For at forskere skal kunne gjennomføre forskningsprosjekter basert på samtykke, vil det være svært nyttig å få oversikt over eventuelle døde, for å unngå å rette henvendelse til døde personer. Der hvor identiteten er kjent for forsker på forhånd, kan innhenting da skje ved at forsker selv ber om å få koble navngitte personer mot folkeregisterets opplysninger. Dersom identiteten ikke er kjent for forsker, vil dette på tilsvarende måte kunne gjøres av f. eks. pasientenes behandlende leger.

Med vennlig hilsen

Hans Christian Holte
avdelingsdirektør

Ellen Strålberg
seniorrådgiver

Kopi: Helsedepartementet Postboks 8011 Dep, 0030 Oslo